

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Výzkumný ústav
lesního hospodářství
a myslivosti, v. v. i.

Habitatové stromy

Monika Vejpustková

Závěrečný seminář k projektu
Žďár nad Sázavou, 11.4.2024

DEFINICE

Habitatové stromy

- Ekologicky cenné, tzv. habitatové stromy poskytují mikrobiotopy/ mikrohabitaty pro četné druhy ptactva a bezobratlých
- Staré stromy
- Stromy živé, odumírající i mrtvé
- Stromy s výskytem dutin, poškozením koruny, kolonizované houbami, ...

Mateřské stromy

- Zdroj semen pro přirozenou obnovu
- Dobrý zdravotní stav, kvalitní stromy

METODIKA

- Základem **Katalog stromových mikrobiotopů (mikrohabitátů)** (EFI, 2016)
- Katalog je výsledkem projektu Integrate+ Network (EFI)

METODIKA

Mikrobiotop (mikrohabitat, mikrostanoviště) - struktura v rámci celého stromu, která umožňuje život saproxylických druhů organismů

Druhy mikrobiotopů

- Dutiny (na kmeni, otvory po větvích, díry s vodou, hmyzí požerky)
- Poranění a rány (kmenový nebo korunový zlom, trhliny ve kmeni, kůrové kapsy)
- Suché větve/koruna
- Deformace (mezikořenné dutiny, čarověníky, rakovinné boule)
- Epifyty (plodnice hub, myxomycety, epifytické mechy, lišejníky, liány, epifytické kapradiny, jmelí, ochmet)
- Hnízda
- Výrony mízy a pryskyřice

Obrázek	Kód	Typ	Popis	Saproxylická mikrobioty
Dutiny od datlových				
	CV11	$d = 4 \text{ cm}$	Vstupní otvor okolo $d = 4 \text{ cm}$ (větší vnitřní průměr dutiny). <i>Dendrocoopus minor</i> vytváří dutiny v korunových větvích.	Dutiny
	CV12	$d = 5 - 6 \text{ cm}$	Vstupní otvor okolo $d = 5 - 6 \text{ cm}$ (větší vnitřní průměr dutiny). Žluna zelená (<i>Ficus viridis</i>) slouží hnízdu v dutině stromu po odlomení větvi. Otvor je kulatý ve tvaru odlomené větve.	
			Dutiny středně velkých datlových, jako je stříkápouč velký (<i>Dendrocoopus major</i>) jsou budovány do rozpadajících se větví, odumřelých větví nebo trnů.	
	CV13	$d > 10 \text{ cm}$	Díra od dlela indikující dutinu dlela černého (<i>Dryocopus minor</i>). Průměr vstupu je nad $d > 10 \text{ cm}$ (větší vnitřní průměr dutiny). Dolež černý buduje dutiny s kvalitním vstupem na kmeni bez větví. Strom s dutinou má minimální výčetní tloušťku nad 40 cm, dutina se může rozpadat dlouhou dobu (2 - 3 desetiletí).	
	CV14	$d \geq 10 \text{ cm}$ (vykloněný otvor)	Narušení kůry je kanička. Vstupní otvor je větší než vnitřek.	

MAPOVÁNÍ HABITATOVÝCH STROMŮ

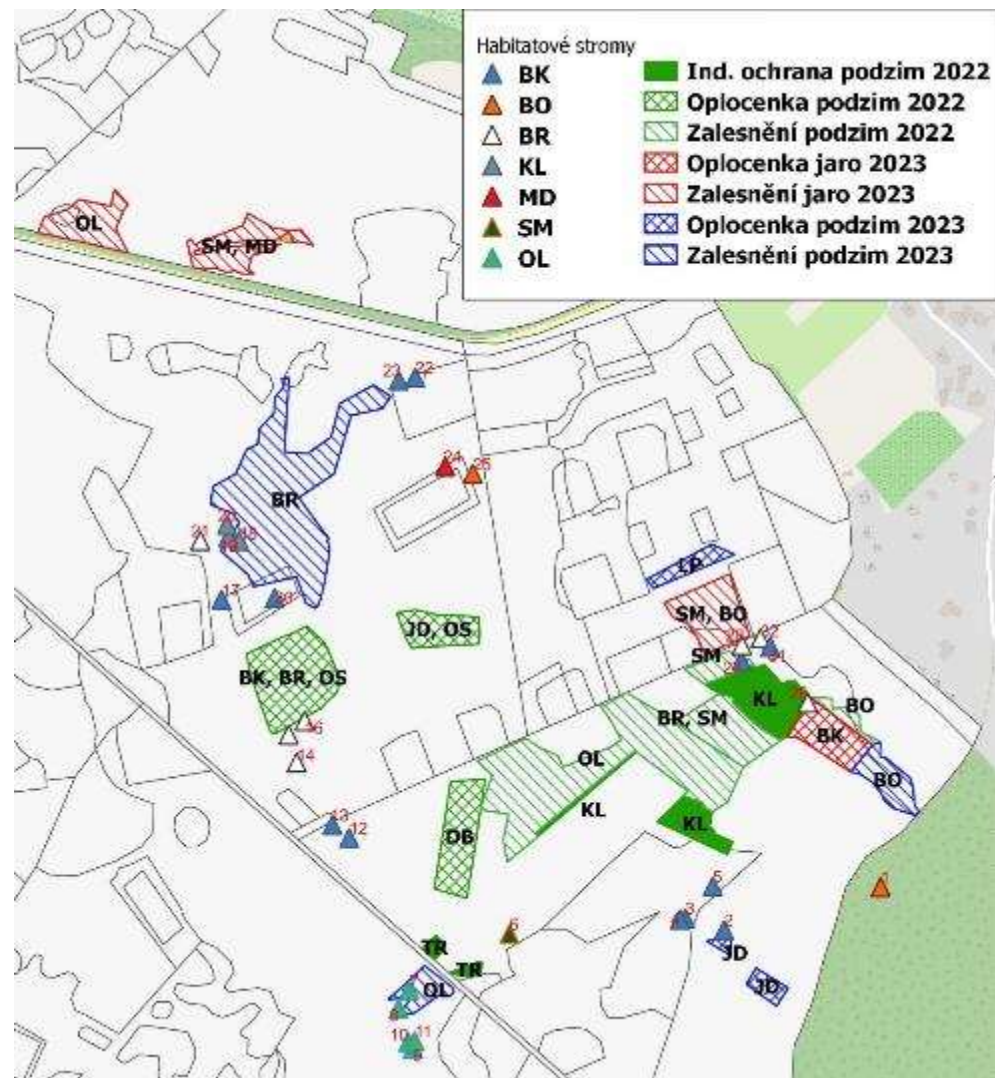
- Výběr stromů a jejich zaměření v terénu
- Viditelné označení stromu
- Změření dendrometrických charakteristik
- Popis mikrobiotopů dle Katalogu

Označení	Lokalita	Souřadnice		Popis	Mikrohabitaty (kódy a popis)
RC_HAB 2	Račín	49,61044	15,86186	Buk lesní H 29,6 m; D 66,2 cm	EP12 – choroše na kmeni a v koruně EP31 – mech na kmeni DE13 – suché větve v koruně IN23 – prolámaná koruna, odlomený vrchol koruny IN31 – praskliny po kmeni

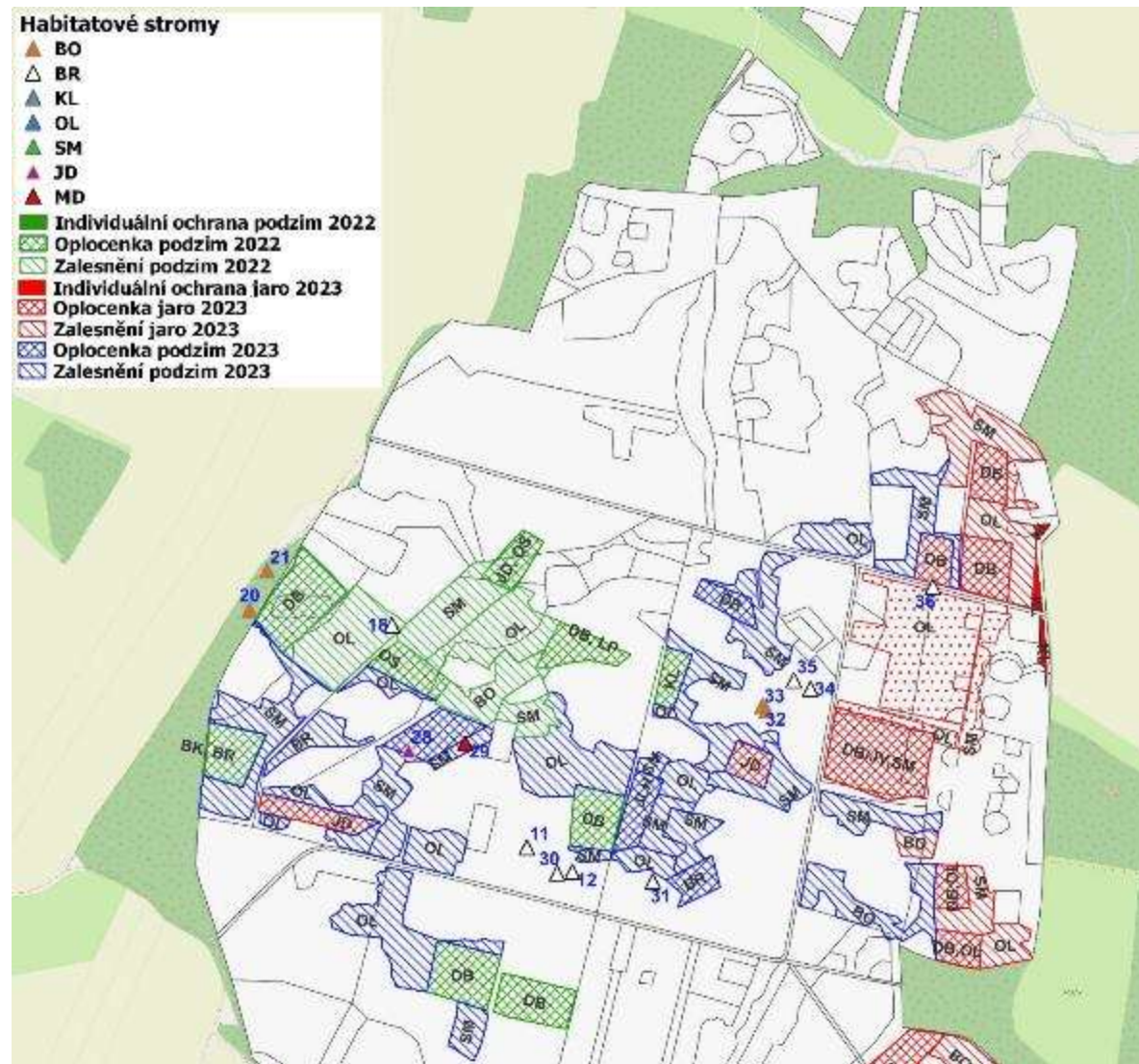
MAPOVÁNÍ HABITATOVÝCH STROMŮ

Račín

MAPOVÁNÍ HABITATOVÝCH STROMŮ

Nové Veselí

MANAGEMENT HABITATOVÝCH STROMŮ

- Ponechání stromů na dožití
- Trvalé označení v terénu
- Povědomí o existenci a hodnotě stromů

PROBLÉMY PŘI VÝBĚRU HABITATOVÝCH STROMŮ

- Nejsou k dispozici vhodné (staré) stromy
- Bezpečnostní hledisko

Děkuji za pozornost!

www.novylesjinak.cz